

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

ТЕРМІНИ І УМОВИ ВИНИКНЕННЯ КАРІЕСУ ЗУБІВ ТА ЙОГО УСКЛАДНЕНЬ ПІСЛЯ ПЕРВИННОГО ОГЛЯДУ СТОМАТОЛОГОМ

Кекух В.В.

Науковий керівник – д. мед. н., проф. Лахтін Ю.В.

СумДУ, кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з курсом оториноларингології та стоматології

Як правило, карієс зубів та його ускладнення (пульпіт, періодонтит) виявляються під час регулярних періодичних оглядів ротової порожнини пацієнтів лікарем-стоматологом або при активному зверненні пацієнтів. Розвиток патологічного процесу в зубах має певну послідовність. Спочатку виникає деструктивний процес в межах твердих тканин зуба. При неякісному лікуванні або його відсутності відбуваються запальні зміни в пульпі зуба. Якщо і на цьому етапі відсутні своєчасна діагностика та якісне лікування, то процес поширюється на навколосубінтимальні тканини (періодонтит) з можливим подальшим розвитком загрозливих навколоселепних гнійно-запальних процесів. При регулярних оглядах ротової порожнини пацієнтів у лікаря-стоматолога є можливість виявити початок неускладненого карієсу і, тим самим, попередити виникнення його ускладнень. Термін виникнення карієсу зубів і його ускладнень є критерієм, який вказує на якість діагностично-лікувальної роботи лікаря. Тому своєчасна діагностика і лікування кожного з цих процесів набуває особливої актуальності. Метою нашого дослідження було визначення термінів та умов виникнення карієсу зубів і його ускладнень у пацієнтів після первинного обстеження і лікування у стоматолога.

Був проведений ретроспективний аналіз динаміки розвитку патологічних процесів (карієсу зубів, пульпіту, періодонтиту) в 1095 зубах за даними вивчення 105 медичних карт стоматологічного хворого (ф. 043/о).

Серед усіх зубів, що аналізувались, доля каріозних складала $39,36 \pm 1,48\%$, вилікуваних з приводу пульпіту - $24,20 \pm 1,29\%$, періодонтиту - $36,44 \pm 1,45\%$.

Після останнього огляду лікарем-стоматологом карієс зубів реєстрували через $5,78 \pm 0,21$ років.

Серед зубів, в яких виявили пульпіт, в $50,94 \pm 3,07\%$ він розвився через $3,90 \pm 0,25$ роки після лікування карієсу. Це є наслідком неякісного лікування карієсу зубів, обмеженням показань лікарем до використання одонтотропних засобів або діагностичною помилкою. Заслуговеє на увагу виявлення пульпіту первинно, без попередньої діагностики карієсу зубів. В половині випадків ($49,06 \pm 3,07\%$) запалення пульпи встановлено через $6,45 \pm 0,45$ роки. Причинами виникнення первинного пульпіту може бути відсутність ретельного обстеження зубів для виявлення каріозних порожнин, обмежені можливості лікаря використовувати крім стандартних методів обстеження ще й додаткових, особливо у випадках прихованого карієсу з локалізацією на апроксимальних поверхнях зубів. В результаті цього тривалий час відбуваються зміни в пульпі, які потім проявляються симптоматикою пульпіту.

Серед усіх зубів, в яких було виявлено періодонтит, в $44,86 \pm 2,49\%$ він розвився через $5,45 \pm 0,34$ роки після лікування з приводу карієсу. Тобто, в майже половині зубів періодонтит носив первинно хронічний перебіг, без попередньої клінічної картини пульпіту. У $16,54 \pm 1,86\%$ зубів періодонтит реєстрували через $3,82 \pm 0,43$ роки після їх лікування з приводу пульпіту. Насторожує високий відсоток ($38,60 \pm 2,44\%$) зубів, в яких виявлено первинний періодонтит. За $6,79 \pm 0,40$ років в цих зубах при регулярному огляді стоматологами не виявлено ані каріозних порожнин, ані клінічних ознак пульпіту. Зазначені факти обумовлені низькою якістю обстеження хворих стандартними методами, які пропонуються лікарям-стоматологам в умовах амбулаторного прийому хворих, технічними і лікарськими помилками в процесі діагностики і лікування зубів.

Таким чином, малі терміни виникнення карієсу зубів та його ускладнень після періодичних і регулярних оглядів пацієнтів, великий відсоток ускладнень після лікування карієсу зубів потребує удосконалення діагностичних методів, технічних прийомів лікування і впровадження нових критеріїв оцінки якості лікування стоматологічних хворих.